

Revisionsreglemente för medel till Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet beviljade av de nordiska parlamenten

§ 1 Reglementets ändamål och tillämpningsområde

Ändamålet med reglementet är att säkerställa betryggande och enhetlig revision av medel till Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet beviljade av de nordiska parlamenten. Revisionen inkluderar även medel som dessa organ har beviljat samnordiska institutioner, projekt och annan verksamhet. Revisionen ska också omfatta granskning av huruvida dessa medel används i enlighet med de fastställda målen för de samnordiska aktiviteterna; jämför § 4. Reglementet gäller när revision av ovan nämnda medel utförs av en statlig revisionsmyndighet. När revision utförs av annan revisor gäller reglementet i tillämpliga delar, kompletterat med instruktioner fastställda av den statliga revisionsmyndigheten.

§ 2 Definitioner

Den statliga revisionsmyndigheten innefattar Rigsrevisionen (Danmark), Riksrevisjonen (Norge), Ríkisendurskoðun (Island), Statens revisionsverk (Finland), Riksrevisionen (Sverige), Landsgrannskoðanin (Färöarna) och Landskapsstyrelsen (Åland).

Institution avser ett permanent samnordiskt organ, finansierat via Nordiska ministerrådets budget, lett av en styrelse eller motsvarande och som utses av och är ansvarig inför Nordiska ministerrådet. En institution har stadgar som fastställs av ministerrådet.

Ministerrådet fastställer också vilka nordiska organ som är institutioner.

Projekt är en oftast tidsmässigt begränsad nordisk aktivitet. Normalt ansvarar en projektledare för projektets genomförande. Denne är knuten till ett förvaltningsorgan som har det administrativa och ekonomiska ansvaret gentemot ministerrådet.

§ 3 Revisionsprincip

Revisionen ska utföras i enlighet med INTOSAI:s internationella revisionsstandarder (ISSAI).

§ 4 Revisionens omfattning

Revisionsmyndighetens överordnade uppgift är att tillse att Nordiska rådets och Nordiska ministerrådets ekonomireglemente och bestämmelser följs, och att aktiviteter och målsättningar verkställs enligt budget och i överensstämmelse med Nordiska rådets, Nordiska ministerrådets och de nationella parlamentens intentioner.

Revisionen baseras på den aktuella institutionens specifika rättsgrund och ändamål.

Revisionen ska planeras och utföras på ett sätt som säkerställer att följande mål uppnås:

- Revisor ska beredas möjlighet att
  - bedöma om verksamheten tillämpar rutiner och interna kontroller som styrker att de dispositioner som anförs i den finansiella redovisningen är i överensstämmelse med tillstånd, lagar och förordningar samt med ingångna avtal.
  - avge ett uttalande huruvida verksamhetens räkenskaper för det aktuella året är rättvisande, dvs inte uppvisar några väsentliga fel eller brister, och upprättade i överensstämmelse med Nordiska rådets och Nordiska ministerrådets ekonomireglemente och förordningar.
  - bedöma om användning och förvaltning av de offentliga medlen görs enligt fastställt ramverk. Revisorn ska årligen bedöma utifrån väsentlighet och risk vilka ytterligare områden som ska omfattas av granskning avseende efterlevnad av lagar och förordningar, i synnerhet huruvida förutsättningar och villkor för finansieringen är uppfyllda.
- Revisorn gör en bedömning utifrån ett flerårsperspektiv huruvida den ekonomiska verksamheten inom de reviderade områdena har skötts korrekt, speciellt med avseende på efterlevnad av institutionens eller projektets ändamål. Områdena väljs ut baserat på väsentlighet och risk, och revisionen ska betona vikten av en god och effektiv förvaltning.
- Revisorn ska följa upp tidigare gjorda anmärkningar och påpekanden. Revisionen kan efter en konkret bedömning utvidgas till att även omfatta revision med ett specifikt syfte som ligger utanför den årliga revisionen, till exempel revision av verksamhetens effektivitet.

§ 5 Revisionsansvarig

Revisionsansvarig är den statliga revisionsmyndigheten i det land där institutionen, annan verksamhet eller förvaltningsorganet har sitt huvudkontor. Om revisionsmyndigheten anser det lämpligt kan en privat auktoriserad revisor få uppdraget att revidera en institutions räkenskaper. Revisionen ska i sådana fall utföras enligt instruktion fastställd eller godkänd av revisionsmyndigheten.

Revisionsmyndigheten kan även granska projekt vars förvaltningsorgan är myndigheter eller motsvarande organ som revisionsmyndigheten normalt granskar. Revisionen utförs då som en del av myndighetens ordinarie revision av förvaltningsorganet.

Projekt vid övriga förvaltningsorgan granskas av deras egen revisor som en del av förvaltningsorganets normala revision. Om annan part än revisionsmyndigheten reviderar ett projekt ska revisionsmyndigheten alltid informeras om vem som utför revisionen. Revisionen ska i sådana fall utföras enligt instruktion fastställd eller godkänd av revisionsmyndigheten. Ministerrådet ska årligen förse Rigsrevisionen i Danmark med en uppdaterad förteckning över beviljade och utbetalda medel till institutioner och projekt inom landet.. Rigsrevisionen vidarebefordrar förteckningen till övriga nationella revisionsmyndigheter.

§ 6 Rapporteringssätt och tidsgränser

En avslutad årsrevision av en institution, ett projekt eller annat nordiskt organ ska rapporteras i form av en revisionsberättelse senast den 15 maj året efter räkenskapsåret, vid behov kompletterad med rapporter eller kommenterad på annat sätt. Om revisionen av ett förvaltningsorgan ger anledning till väsentliga påpekanden eller anmärkningar beträffande ett projekt, ska även detta rapporteras.

Revisionsberättelsen för Nordiska rådets verksamhet avges till Nordiska rådet. För ministerrådets verksamhet avges revisionsberättelsen till Nordiska ministerrådet och Nordiska rådet. Revisionsberättelserna ska efter samråd avges före den 1 juli året efter räkenskapsåret. Kopia av revisionsberättelse och annan rapportering avges enligt följande:

- Avseende revision av ministerrådets verksamhet: till samarbetsministrarna samt övriga nordiska revisionsmyndigheter.
- Avseende revision av Nordiska rådet: till de nordiska revisionsmyndigheterna.
- Avseende revision av nordiska organ, institutioner och projekt: till Rigsrevisionen i Danmark och ministerrådets sekretariat.
- Om revisionen av nordiska organ och institutioner har utförts av en privat revisor ska en kopia av rapporten sändas även till revisionsmyndigheten i domicillandet.
- Om väsentliga påpekanden avseende ett projekt har gjorts ska kopia av rapporten skickas även till revisionsmyndigheten i domicillandet.

Om det under den löpande revisionen framkommer väsentliga omständigheter ska detta rapporteras i en särskild rapport. Revision med specifika ändamål ska alltid rapporteras särskilt.

Respektive revisionsmyndighet sänder senast den 15 maj en årlig sammanfattning till Rigsrevisionen i Danmark av det gångna årets revision av nordiska medel. Rigsrevisionen avgör om påpekanden i dessa sammanfattningar ska tas med i den årliga revisionsberättelsen avseende Nordiska ministerrådets verksamhet.

§ 7 Utformning av rapporten

Revisionsberättelsen ska innehålla följande:

- till vem revisionsberättelsen avges
- vilken organisation som avses
- vilken räkenskapsperiod redovisningen omfattar samt vilket regelverk som ligger till grund för redovisningen
- information om ledningens ansvar för aktuella räkenskaper
- information om revisorns ansvar för aktuella räkenskaper
- information om vilka revisionsprinciper som har tillämpats
- eventuella förbehåll eller anmärkningar
- slutsatser dragna med revisionen som grund
- eventuella kompletterande upplysningar
- datum och underskrift

§ 8 Ikraftträdande

Reglementet antogs vid det nordiska riksrevisorsmötet den 15 augusti 2013.

Reglementet träder i kraft omedelbart efter det att det antages vid det nordiska riksrevisorsmötet den 15 augusti 2013, att gälla för räkenskapsåret 2013.

Kommentarer till regeltext

Reglementet är fastställt av ledarna för de nordiska riksrevisionsmyndigheterna den 16 oktober 1998.

Riksrevisionscheferna fastställde den 12 augusti 2003 en ändring av § 2, som innebar att även Landsgrannskoödanin (Färöarna) och Landskapsstyrelsen (Åland) kom att definieras som statliga revisionsmyndigheter.

Till § 1 Reglementets ändamål och tillämpningsområde

Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet finansieras gemensamt av de fem nordiska länderna. Nordiska rådet och ministerrådet fastställer, med förbehåll för de nationella parlamentens godkännande, årlig budget för verksamheten. Utöver de centrala organen omfattar verksamheten ca 20 nordiska institutioner och ca 600 nordiska projekt.

Ministerrådets budgetramar är knappt DKK 1 miljard i 2012 års priser. Nordiska rådet fastställer sin budget inom ramen för bidrag från de nordiska parlamenten. Budgetramarna är DKK 30 miljoner i 2012 års priser. Nordisk kulturfond revideras i särskild ordning av Rigsrevisionen i Danmark.

Revisionsreglementet tillämpas vid revision av alla aktiviteter som finansieras via Nordiska rådets och Nordiska ministerrådets budgetmedel, oavsett om revisionen utförs av en revisionsmyndighet eller en privat revisor. I det senare fallet ska revisionen ske i överensstämmelse med instruktioner fastställda av revisionsmyndigheten.

Till § 2 Definitioner

Institutionsstyrelsen biträds av, och den löpande verksamheten handhas av, ett sekretariat (eller motsvarande) som leds av en direktör, institutionsledare eller motsvarande. Direktören (ledaren) utses av ministerrådet. Institutionens verksamhet och dess relation till ministerrådet regleras av ett resultatkontrakt och instruktioner fastställda av ministerrådet. Det ekonomireglemente som fastställts av ministerrådet gäller samtliga institutioner.

För projekt finns stödprogram, sektorspecifika projekt, tvärsektoriella projekt och ramstyrda projektaktiviteter för sektorer. Dessa omfattas i tillämpliga delar av det av ministerrådet fastställda ekonomireglementet.

Ministerrådets sekretariat kan ge en offentlig myndighet, privat organisation eller person till uppgift att fungera som administrativt förvaltningsorgan för ett givet projekt i det land där projektet eller del därav verkställs. Ministerrådet ingår då ett avtal med förvaltningsorganet i vilket förvaltningsorganets rättigheter och skyldigheter definieras.

Förvaltningsorganet ska bland annat ansvara för rapportering, betalning av löner och räkningar och att förse skattemyndigheterna med erforderliga uppgifter. För varje projekt ska förvaltningsorganet avge en redovisning till sekretariatet och se till att projekträkenskaperna revideras enligt revisionsreglementet.

Till § 3 Revisionsprincip

De nordiska riksrevisionerna har implementerat INTOSAI:s revisionsstandard ISSAI i sina nationella standarder och riktlinjer. Detta innebär att revision som utförs av de nordiska revisionsmyndigheterna är i överensstämmelse med detta revisionsreglemente.

ISSAI innefattar generella revisionsriktlinjer med en detaljerad beskrivning av de grundläggande revisionsprinciperna. I ISSAI 1000–1999 som behandlar finansiell revision beskrivs hur de internationella revisionsstandarderna (ISA) används i offentlig revision, i ISSAI 3000–3999 beskrivs förvaltningsrevision, och i ISSAI 4000–4999 beskrivs granskning av huruvida lagar och förordningar följs. Kraven på revisorns bidrag är avhängiga av aktuellt uppdrag. De internationella principerna är således utgångspunkten i revisorns konkreta uppdrag.

Till § 4 Revisionens omfattning

I den finansiella revisionen ska kontroll göras att såväl årsredovisning som projekträkenskaper är fullständiga, att transaktionerna bokförts i korrekt räkenskapsperiod och avspeglar faktiska omständigheter, samt att räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens ekonomiska aktivitet. Revisionen bör kunna baseras på en bedömning och test av verksamhetens rutiner och interna kontroller; jfr ledningens ansvar för etablering och implementering av dessa i verksamheten. Utöver detta omfattar revisionen en genomgång av verksamhetens värdering av riskbetonade tillgångar och skulder samt av ledningen gjorda uppskattningar avseende specifika räkenskapsposter. Revisorn ska bedöma om institutionens eller projektets ändamål efterlevs. Detta kan innebära en bedömning av om verksamhetens ledning har tagit tillbörlig hänsyn till principerna om god hushållning med verksamhetens medel och produktivitet. Beroende på det enskilda landets definition av förvaltningsrevision kan revisionsåtgärder avseende effektivitet ske i form av en särskild revision utanför den årliga revisionen.

Vilka aktiviteter som ska granskas i förvaltningsrevisionen avgörs utifrån en bedömning av väsentlighet och risk. På grundval av denna bedömning fastställs revisionens omfattning, speciellt avseende granskning av projekt. Detta innebär att inte alla projekt granskas varje år. Revisionen kan exempelvis omfatta revision av ekonomistyrning och måluppfyllelse i förhållande till budget, resultatkontrakt etc. Revisionen kan inkludera en bedömning av huruvida den reviderade institutionens ledning har visat erforderlig förmåga att ändamålsenligt sköta verksamheten inom gällande ramar. Andra granskningar kan inkludera hur verksamheten som helhet fungerar och hur de egna uppgifterna hanteras.

Revisorn ska bedöma om institutionens aktiviteter har genomförts i överensstämmelse med gällande lagstiftning som kan tillämpas på verksamheten, och om det kan finnas kopplingar till annan eventuell lagstiftning som kan vara av betydelse för verksamhetens aktiviteter nu och i den närmaste framtiden.

Revisionens syfte är inte att ge rådgivning inom specifika områden, utan att ge konkreta rekommendationer till ledningen om eventuella förbättringar som kan behöva göras.

Till § 5 Revisionsansvarig

Revisionsmyndigheten är generellt ansvarig för revision av disponerade statliga medel. Detta gäller även för medel till Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet beviljade av de nordiska parlamenten, och som fördelas av ministerrådet till respektive institutioner eller projekt.

En förutsättning för att revisionsmyndigheten ska kunna genomföra revisionen på ett tillfredsställande sätt är att den får uppgifter om beviljade och utbetalade medel.

Revisionsmyndigheten har således ett överordnat revisionsansvar. Detta gäller även om revisionen av en institution etc överlåts till en privat revisionsbyrå. Den privata revisorn ska utföra revisionen i enlighet med det internordiska revisionsreglementet, och revisionsmyndigheten upprättar en anpassad revisionsinstruktion där bland annat detta förhållande framgår. Förslag till utformning av en dylik instruktion finns bifogad till detta reglemente (Bilaga 1).

Till § 6 Rapporteringssätt

Respektive revisionsmyndighet sänder senast den 15 maj en sammanfattning av resultatet av det gångna årets revision av institutioner, projekt etc till Rigsrevisionen i Danmark, för att

användas i dess årliga rapport till Nordiska rådet och Nordiska ministerrådet om revisionen av ministerrådets verksamhet.

Revisioner med specifikt ändamål rapporteras i en speciell rapport till institutionen, projektet etc när resultatet av revisionen föreligger. Även rapporter om revisioner med specifikt ändamål avseende institutioner, projekt etc ska skickas till Nordiska ministerrådet och till Rigsrevisionen i Danmark för att användas i den årliga rapporten.

Till § 7 Utformning av rapportering

Revisionsberättelsen är revisorns sätt att kommunicera sin bedömning av de aktuella räkenskaperna till ledningen och andra som tar del av räkenskaperna.

En revisionsberättelse i standardutformning avges då revisionsmyndigheten har kunnat försäkra sig om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga fel eller brister, och då det inte finns anledning till anmärkningar eller påpekanden mot ledningen, eller att lämna kompletterande upplysningar. Då påpekande eller invändning görs i revisionsberättelsen ska orsakerna till detta tydligt framgå.

Mindre påpekanden och brister noteras i separat PM, protokoll, rapport eller motsvarande dokument. Revisorn eller revisionsmyndigheten avgör själv hur dessa dokument bör distribueras i enlighet med domicillandets gällande praxis.

Revisorn reviderar och rapporterar i överensstämmelse med INTOSAI:s internationella revisionsstandarder (ISSAI). Ett exempel på en dansk revisionsberättelse i standardutformning för en nordisk institutions årsredovisning bifogas (Bilaga 2). Det enskilda landets revisorer utformar revisionsberättelsen i överensstämmelse med landets gällande praxis.

Revisionsberättelser för övriga förekommande organisationsformer och projekt utformas på likartat sätt, och rapporter om revisioner med specifikt ändamål utformas i överensstämmelse med domicillandets gällande praxis.

Till § 8 Ikraftträdande

Reglementet ska tillämpas vid granskningen av bokslut och årsredovisning för 2013. "Internordiske revisionsordninger", fastställda den 5 juni 1978, och "Retningslinjer for revision av fællesnordiske institutioner, projekter m m", fastställda den 26 juli 1979, har upphört att gälla.

Förslag till instruktion

Förslag till revisionsmyndighetens instruktion för privata revisorer anlitade för revision av institutioner och projekt som beviljats medel av Nordiska ministerrådet.

1. Revisionen ska utföras av en auktoriserad eller godkänd revisor.
2. Revisionen ska utföras i överensstämmelse med det internordiska revisionsreglementet.

Vid revision kontrolleras att den aktuella institutionens eller det aktuella projektets räkenskaper ger en rättvisande bild av dess ekonomiska verksamhet. Vidare ska revisorn göra en kritisk kontroll av de ekonomiska dispositionerna.

3. Den aktuella institutionen eller det aktuella projektet ska tillhandahålla alla relevanta upplysningar som behövs för bedömning av räkenskaperna, samt tillse att revisorn erhåller de upplysningar och den hjälp som denne anser nödvändiga för revisionens genomförande.

4. Revisorn avger revisionsberättelsen (och på Färöarna och i Danmark dessutom ett revisionsprotokoll) till den reviderade institutionens styrelse/ledning, med kopia till den ansvariga revisionsmyndigheten, Rigsrevisionen i Danmark och till Nordiska ministerrådets sekretariat.

5. På Färöarna och i Danmark ska revisorn före revisionen och fortlöpande avge ett revisionsprotokoll. I protokollet ska rapporteras om hur revisionsarbetet har utförts, samt alla väsentliga iakttagelser som har lett till anmärkning. Det är av speciell vikt att revisorns granskning av den aktuella institutionens eller det aktuella projektets interna kontroll beskrivs. Vidare ska revisorn upplysa huruvida den aktuella institutionen eller det aktuella projektet har använt mottagna medel från ministerrådet i enlighet med fastställda förutsättningar och villkor. I övriga nordiska länder rapporterar revisorn ovan sagda iakttagelser och upplysningar i form av ett PM eller motsvarande dokument.

6. Revisionsmyndigheten ska ges tillgång till revisorns arbetspapper. Utöver detta kan revisionsmyndigheten utföra särskilda granskningar av den aktuella institutionen eller det aktuella projektet avseende innevarande eller tidigare räkenskapsperioder. I samband med

sådan granskning kan nya uppgifter framkomma som kan föranleda en ny bedömning av konkreta omständigheter som omfattas av revisionsberättelsen.

Datum och underskrifter

Exempel på revisionsberättelse

Exempel på ren revisionsberättelse avseende en nordisk institutions årsredovisning

REVISIONSBERÄTTELSE

Till styrelsen för AA

Vi har granskat AA:s räkenskaper för räkenskapsåret 20xx-01-01–20xx-12-31.

Redovisningen omfattar förvaltningsberättelse, redovisningspraxis om speciell sådan har tillämpats, resultaträkning, balansräkning inklusive eventuell finansieringsanalys samt notapparat. Årsredovisningen avges i enlighet med Nordiska ministerrådets ekonomireglemente och förordningar.

Vi anser i och med denna revisionsberättelse revisionen av årsredovisningen 20xx vara avslutad. Revisionsmyndigheten kan emellertid ta upp frågeställningar avseende detta och tidigare räkenskapsår till ytterligare granskning. I samband med sådan granskning kan nya uppgifter framkomma som kan föranleda en ny bedömning av konkreta omständigheter som omfattas av denna revisionsberättelse.

Ledningens ansvar för årsredovisningen

Ledningen ansvarar för upprättande av en årsredovisning som ger en rättvisande bild av den ekonomiska verksamheten i överensstämmelse med Nordiska ministerrådets ekonomireglemente och förordningar. Detta innefattar att utarbeta, implementera och upprätthålla interna kontroller som har relevans för arbetet med att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild av den ekonomiska verksamheten utan några väsentliga fel eller brister, oavsett om dessa har sin grund i oegentligheter eller andra brister. Ledningen ska dessutom fastställa en lämplig redovisningspraxis inklusive redovisningsmässiga uppskattningar som kan anses rimliga i sammanhanget. Ledningen ansvarar dessutom för att de dispositioner som anförs i årsredovisningen är i överensstämmelse med lagar och förordningar samt med ingångna avtal och allmän praxis.

Revisorernas ansvar för utförd revision

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Revisionen har utförts i överensstämmelse med det internordiska revisionsreglementet och allmänt vedertagna revisionsprinciper. Det innebär att vi har granskat om årsredovisningen är

korrekt, dvs inte uppvisar några väsentliga fel eller brister, och om de dispositioner som anförs i den finansiella redovisningen är i överensstämmelse med lagar och förordningar samt med ingångna avtal och allmän praxis.

En revision innefattar granskningsåtgärder i syfte att inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis för de belopp och händelser som anförs i årsredovisningen. Revisorn bedömer vilka granskningar som är nödvändiga, och gör specifikt en bedömning av risken för väsentliga fel i årsredovisningen, oavsett om dessa har sin grund i oegentligheter eller andra brister. Vid riskbedömningen gör revisorn interna kontroller som är relevanta för upprättandet av en årsredovisning som ger en rättvisande bild av den ekonomiska verksamheten. Syftet är att utföra granskningsåtgärder som är lämpliga i sammanhanget. Däremot syftar de inte till ett uttalande om effektiviteten hos Nordiska ministerrådets interna kontroll. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och ledningens tillämpning av dessa, att bedöma om ledningens redovisningsmässiga uppskattningar är rimliga samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Revisionen innefattar dessutom en bedömning av huruvida verksamheten tillämpar rutiner och interna kontroller som styrker att de dispositioner som anförs i den finansiella redovisningen är i överensstämmelse med lagar och förordningar samt med ingångna avtal och allmän praxis. Vi anser att vår revision ger en rimlig grund för vårt uttalande nedan.

Revisionen har inte föranlett några invändningar.

Uttalande

Det är vår uppfattning att årsredovisningen ger en rättvisande bild av AA:s ekonomiska ställning 20xx-12-31, och av resultatet för räkenskapsåret 20xx-01-01–20xx-12-31, samt att räkenskaperna är upprättade i överensstämmelse med Nordiska ministerrådets ekonomireglemente och förordningar. Det är likaledes vår uppfattning att verksamheten tillämpar rutiner och interna kontroller som styrker att de dispositioner som anförs i den finansiella redovisningen är i överensstämmelse med lagar och förordningar samt med ingångna avtal och allmän praxis.

B-stad 20xx-xx-xx

Revisionsmyndighet/Revisor

.....

NN

.....

NN